

Sygn. akt III CZ 140/22

POSTANOWIENIE

Dnia 7 kwietnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Zawistowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

SSN Karol Weitz

w sprawie z powództwa B. G.
przeciwko S. Spółce Akcyjnej w S.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 7 kwietnia 2022 r.,
zażalenia powódki
na wyrok Sądu Okręgowego w L.
z dnia 28 października 2021 r., sygn. akt II Ca (...),

1. oddala zażalenie

**2. pozostawia rozstrzygnięcie o kosztach postępowania
zażaleniowego do orzeczenia kończącego postępowanie
w sprawie.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w L., po rozpoznaniu apelacji pozwanego, wyrokiem z dnia 28 października 2021 r. uchylił wyrok Sądu Rejonowego w L. z dnia 4 marca 2020 r. w zaskarżonej części i przekazał sprawę w tym zakresie do ponownego rozpoznania. Wskazał, że zaskarżony wyrok został wydany w warunkach nieważności postępowania, gdyż skład sądu był sprzeczny z przepisami prawa. Sędzia sprawozdawca orzekający w tej sprawie przed wydaniem wyroku w dniu 4

marca 2020 r. został powołany na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w L.. W dniu wydania zaskarżonego wyroku nie był delegowany do orzekania w Sądzie Rejonowym w L.. Z tego względu nie był uprawniony do rozpoznawania spraw w Sądzie Rejonowym w L.. Uzasadniając swoje stanowisko Sąd Okręgowy w L. powołał uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2020 r. III CZP 68/19).

Powódka w zażaleniu na wyrok Sądu Okręgowego w L. z dnia 28 października 2021 r. zarzuciła naruszenie art. 386 § 2 k.p.c. przez „niewłaściwą ocenę prawną” i przyjęcie, że skład Sądu pierwszej instancji był sprzeczny z przepisami prawa. Wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie na orzeczenie kasatoryjne sądu drugiej instancji jest środkiem służącym kontroli właściwego zastosowania art. 386 § 2 lub art. 386 § 4 k.p.c., gdyż wyłącznie te przepisy pozwalają na uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji. Konstrukcja zażalenia, o którym mowa w art. 394¹ § 1¹ k.p.c. powoduje, że zakres kontroli zaskarżonego nim orzeczenia został ograniczony do stwierdzenia, czy sąd drugiej instancji, przy uwzględnieniu wykładni zastosowanych przez niego przepisów prawa materialnego lub przepisów postępowania, prawidłowo ocenił istnienie podstawy do wydania orzeczenia kasatoryjnego.

Sąd Okręgowy w L. stwierdził nieważność postępowania przed sądem pierwszej instancji ze względu na sprzeczność składu sądu z przepisami prawa (art. 379 pkt 4 k.p.c.). Uznał, że sędzia zasiadający w składzie sądu, który wydał wyrok zaskarżony apelacją, nie był uprawniony do orzekania w Sądzie Rejonowym w L. w dniu wydania tego wyroku, gdyż wcześniej został powołany na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w L.. Dokonując powyższej oceny Sąd drugiej instancji uwzględnił, że sędzia zasiadający w składzie Sądu pierwszej instancji w dniu 4 marca 2020 r. nie był wówczas delegowany do orzekania w Sądzie Rejonowym w L.. Nie był także uprawniony do orzekania na podstawie art. 47b ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (dalej: u.s.p.). Takiej wykładni art. 47b u.s.p. Sąd Okręgowy dokonał z uwzględnieniem uchwały Sądu

Najwyższego z dnia 13 marca 2020 r. (III CZP 68/19). Stwierdził, że podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w tej uchwale.

Ocena, której dokonał Sąd drugiej instancji, wskazująca, że sędzia zasiadający w składzie Sądu Rejonowego w L. w dniu 4 marca 2020 r. nie był wówczas uprawniony do orzekania w tym Sądzie uzasadniała ocenę, że skład sądu był sprzeczny z przepisami prawa. Wynikające z tej oceny stanowisko o nieważności postępowania uzasadniało zastosowanie art. 386 § 2 k.p.c., co przesądza o bezzasadności zażalenia, uwzględniając zakres kognicji Sądu Najwyższego przy jego rozpoznawaniu. Należy jednak podkreślić, że brak jest uzasadnionych argumentów podważających sposób wykładni art. 47b u.s.p., której dokonał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 13 marca 2020 r. W jej uzasadnieniu wskazano szereg argumentów uwzględniających zasady ustrojowe i konstytucyjne, związane w szczególności z zagwarantowaniem prawa do sądu w rozumieniu art. 45 § 1 Konstytucji, które sprzeciwiają się możliwości uznania, że sędzia powołany do sądu wyższej instancji może orzekać nadal w sądzie, w którym wcześniej pełnił obowiązki sędziego. Przy uwzględnieniu tej argumentacji zasadnie stwierdzono także, że pojęcie zmiany miejsca służbowego sędziego w znaczeniu użytym w art. 47b u.s.p. nie dotyczy przypadku zmiany miejsca służbowego sędziego w wyniku powołania sędziego do sądu wyższej instancji.

Z tych względów zażalenie było pozbawione uzasadnionych podstaw i podlegało oddaleniu na podstawie art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.